

Til samtlige kommunalbestyrelser

Dato: 1. juli 2010
Kontor: Integrationskontoret
J.nr.: 10/10614
Sagsbeh.: FGA
Fil-navn: Brev-kommuner

Folketinget har den 25. maj 2010 vedtaget lovforslag nr. L 187, der er stadfæstet og offentliggjort som lov nr. 571 af 31. maj 2010 om ændring af integrationsloven og forskellige andre love (Udvidelse af personkredsen, styrket indsats over for ægtefælleforsørgede m.v.).

Folketinget har endvidere den 25. maj 2010 vedtaget lovforslag nr. L 189, der er stadfæstet og offentliggjort som lov nr. 573 af 31. maj 2010 om ændring af integrationsloven og forskellige andre love (Forenkling af regler om opfølgning på integrationskontrakter, om introduktionsydelse og om registrering af fravær fra danskuddannelse m.v.).

Dette brev indeholder en orientering om indholdet af de to love for så vidt angår ændringer af integrationsloven og danskuddannelsesloven.

De to ændringslove og de bagvedliggende lovforslag kan i øvrigt ses på Retsinformation på <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132119> og <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132121>.

1. Lov nr. 573 af 31. maj 2010 (ændringer pr. 1. juli 2010).

1.1. Indledning

Lov nr. 573 af 31. maj 2010 om ændring af integrationsloven og forskellige andre love (Forenkling af regler om opfølgning på integrationskontrakter, om introduktionsydelse og om registrering af fravær fra danskuddannelse m.v.) træder i kraft den 1. juli 2010.

Lovændringen gennemføres som led i udmøntningen af regeringens forenklingsplan "Mere tid til velfærd" (oktober 2009), som blandt andet indeholder forslag til forenklinger på udlændinge- og integrationsområdet.

Med lovændringen gennemføres de dele af afbureaukratiseringsplanen, som kræver lovændring på integrationsområdet. Det drejer sig om, at kommunerne gives bedre tid til modtagelse af visse flygtninge m.v. i kommunerne, der sikres en mere målrettet opfølgning på integrationskontrakter, og der gennemføres en forenkling af integrationslovens regler om introdukti-

onsydelse m.v. På danskuddannelsesområdet indføres en mere målrettet og forenklet registrering af udlændinges fravær fra tilbuddet om danskuddannelse, og opkrævningen af gebyr for deltagelse i danskuddannelse afskaffes.

I det følgende beskrives de gennemførte ændringer, således at ændringer i lovtæksten er anført i bokse efterfulgt af bemærkninger til ændringerne. Rene tekniske ændringer og konsekvensændringer omtales ikke.

1.2. Mere målrettet opfølgning på integrationskontrakten

Integrationslovens § 20, stk. 1:

§ 20. Kommunalbestyrelsen har pligt til løbende efter behov at følge op på en udlændings integrationskontrakt. Indtil udlændingen har opfyldt de mål, som er fastsat eller aftalt i integrationskontrakten, jf. § 19, stk. 4, 1. pkt., skal opfølgning finde sted mindst hver tredje måned. For udlændinge, der er i ordinær beskæftigelse eller ordinær uddannelse, og som ikke modtager introduktionsydelse, skal opfølgning dog kun foretages hver 12. måned, medmindre der er behov for hyppigere opfølgning. For udlændinge, der benytter sig af en ret til fravær i medfør af barselloven, skal opfølgning på integrationskontrakten først finde sted 6 måneder efter barnets fødsel og derefter i forbindelse med den lovlige fraværperiodes udløb, medmindre der er behov for hyppigere opfølgning. Har udlændingen opfyldt målene i integrationskontrakten, skal kommunalbestyrelsen alene følge op på kontrakten, hvis der opstår behov for det. Opfølgningen skal ske ved en individuel samtale. Hvis det er hensigtsmæssigt, kan samtalen ske telefonisk, digitalt eller på anden tilsvarende måde.

Med ændringen målrettes kommunens opfølgingsarbejde mod de udlændinge, som har behov for, at deres integrationsforløb følges tæt. For udlændinge i ordinær beskæftigelse eller ordinær uddannelse eller på barselsorlov gøres opfølgningen samtidig mere fleksibel.

Hovedregel – kvartalsvis opfølgning

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til løbende efter behov og mindst hver tredje måned at foretage en opfølgning på integrationskontrakten, jf. integrationslovens § 20, stk. 1, 1. og 2. pkt., indtil udlændingen har opfyldt de mål, som er aftalt eller fastsat i integrationskontrakten, jf. § 19, stk. 4, 1. pkt., fastholdes som hovedregel. Det sikres dermed, at kommunalbestyrelsen har fokus på disse udlændinges integration og straks kan reagere, hvis udlændingen ikke følger de tilbudte aktiviteter.

Undtagelse 1 og 2 – udlændinge i ordinær beskæftigelse eller ordinær uddannelse

For udlændinge, der er i *ordinær beskæftigelse* og ikke modtager introduktionsydelse, skal der fremover derimod kun følges op på integrationskontrakten hver 12. måned, medmindre der er behov for hyppigere opfølgning, jf. § 20, stk. 1, 3. pkt.

Bliver en udlænding, som har opnået ordinær beskæftigelse, ledig under den treårige introduktionsperiode, og er udlændingen berettiget til at modtage introduktionsydelse, skal kommunalbestyrelsen tilbyde beskæftigelsesrettede tilbud til den pågældende efter integrationslovens regler og igen foretage løbende opfølgning på integrationskontrakten mindst hver 3. måned. Har udlændingen har opnået ret til f.eks. arbejdsløshedsdagpenge, skal opfølgning

på integrationskontrakten omfatte opfølgning på tilbudte danskuddannelsesforløb og opnåede danskuddannelser. For så vidt angår den beskæftigelsesrettede indsats, der tilbydes efter beskæftigelseslovgivningen, vil der i integrationskontrakten kunne henvises til opfølgningen efter denne lovgivning.

En udlænding, der har opnået beskæftigelse og dermed er omfattet af reglen om opfølgning hver 12. måned, skal fortsat opfylde de øvrige mål i sin integrationskontrakt, herunder målet om danskuddannelse, hvis udlændingen ikke allerede har nået dette mål. Kommunalbestyrelsen orienteres fortsat løbende af sprogcentret om den pågældende udlændings deltagelse i danskuddannelse og om udlændingens progression i forbindelse med udlændingens gennemførelse af modultests, jf. danskuddannelseslovens § 7. Viser det sig, at udlændingen ikke deltager aktivt eller gennemfører modultesten inden for en forventet tidsramme, skal kommunalbestyrelsen straks følge op herpå.

Til brug for behandlingen af sager om opfølgning på integrationskontrakter efter § 20 har kommunerne fået terminaladgang til indkomstregisteret med henblik på at kunne vurdere, i hvilket omfang der skal ske opfølgning på integrationskontrakten, jf. integrationslovens § 50, stk. 6.

Ved ordinær beskæftigelse forstås lønnet beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed uden offentligt tilskud, der udføres mindst 20 timer om ugen.

I forhold til udlændinge, der deltager i *ordinær uddannelse* og ikke modtager introduktionsydelse, er kommunerne tilsvarende kun forpligtet til at følge op på integrationskontrakten hver 12. måned, medmindre der konkret viser sig at være behov for hyppigere opfølgning, jf. § 20, stk. 1, 3. pkt. Der vil dog fortsat skulle følges op på integrationskontrakten hver 3. måned for udlændinge, der som led i introduktionsprogrammet har fået tilbud om deltagelse i ordinær uddannelse i medfør af integrationslovens § 23 a, stk. 6.

Undtagelse 3 – udlændinge på barselsorlov m.v.

For så vidt angår udlændinge, der benytter sig af en ret til fravær i medfør af lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel, skal kommunalbestyrelsen følge op på integrationskontrakten 6 måneder efter barnets fødsel og derefter i forbindelse med den lovlige fraværspæriodes udløb, medmindre der er behov for hyppigere opfølgning, jf. § 20, stk. 1, 4. pkt. Det giver udlændingen og kommunalbestyrelsen mulighed for i god tid at tage stilling til eventuelle behov for at justere mål og aktiviteter i integrationskontrakten m.v. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med den lovlige fraværspæriodes afslutning indkalde udlændingen til en samtale med henblik på at genoptage udlændingens introduktionsprogram.

Hvis en udlænding, der benytter sig af en ret til fravær i medfør af lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel, er ansat i ordinær beskæftigelse og ikke modtager introduktionsydelse, skal der kun ske opfølgning på integrationskontrakten hver 12 måned, medmindre der konkret viser sig at være behov for hyppigere opfølgning.

1.3. Forenkling af integrationslovens snitflader med den generelle beskæftigelseslovgivning

Der er med lovændringen gennemført en forenkling af integrationslovens kapitel 5 om introduktionsydelse til udlændinge. Forenklingen indebærer, at reglerne om introduktionsydelse som udgangspunkt er samlet i integrationsloven, og at der er sket en justering af systematikken.

Den gennemførte forenkling indebærer således klarere systematisering af de gældende ydelsesregler med det formål at gøre reglerne lettere tilgængelige for såvel sagsbehandlere som for den enkelte udlænding. Forenklingen indebærer i den forbindelse, at der er sket en ændring af paragrafnummereringen.

Forenklingen indebærer endvidere, at regler om adgang til introduktionsydelse, som hidtil er fremgået af beskæftigelseslovgivningen, nu er fastsat i integrationsloven.

Den materielle retstilstand er efter lovændringen helt overvejende uændret. For en nærmere gennemgang af de foretagne justeringer af ydelsesreglerne i integrationslovens §§ 25-28 c kan der henvises til lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 8, som kan findes via linket <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=130994>.

1.4. Bedre tid til modtagelse af visse flygtninge i kommunerne

Integrationslovens § 4, stk. 2

Stk. 2. Ansvar for flygtninge efter stk. 1 påhviler kommunalbestyrelsen fra udgangen af den første hele måned fra tidspunktet for afgørelsen om visitering, jf. § 10, stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan med den pågældendes samtykke overtage ansvaret for en flygtning efter stk. 1 før udgangen af den første hele måned efter afgørelsen om visitering.

Når en flygtning m.v. meddeles opholdstilladelse, træffer Udlændingesservice afgørelse om, i hvilken kommune den pågældende skal tage bopæl (visitering), jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og dermed hvilken kommunalbestyrelse der har integrationsansvaret for den pågældende flygtning, jf. lovens § 4, stk. 2.

Integrationsansvaret for flygtninge m.v. har hidtil påhvilet kommunalbestyrelsen fra udgangen af den første hele måned efter tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse til den enkelte udlænding. I praksis har det betydet, at kommunalbestyrelsen i de fleste sager har været varslet i gennemsnit 1 ½ måned, før en flygtning skulle modtages.

Med lovændringen vil det fremover være tidspunktet for Udlændingesservices visiteringsafgørelse, der er bestemmende for, hvornår kommunalbestyrelsen overtager ansvaret for en flygtning m.v., jf. integrationslovens § 4, stk. 2, 1. pkt. Ændringen indebærer således, at ansvaret for flygtninge påhviler kommunalbestyrelsen fra udgangen af den første hele måned efter tidspunktet for Udlændingesservices afgørelse om visitering.

I sager, hvor det er Udlændingesservice, der træffer afgørelsen om opholdstilladelse, træffes afgørelsen om visitering af udlændingen normalt samtidig hermed. I disse sager vil lovændringen ikke få betydning.

I visse sager er der imidlertid ikke sammenfald mellem tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse og afgørelse om visitering, idet der kan forløbe et vist tidsrum fra meddelelse af opholdstilladelse til visitering. Det drejer sig om sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere, hvor der kan være behov for – efter meddelelse af opholdstilladelse – at inddrage den pågældende i afgørelsen om visitering, og hvor der derfor kan forløbe op til 2 uger efter tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse, før Udlændingesservice træffer afgørelse om visitering. Herudover drejer det sig om visse asylsager og sager om humanitær opholdstilladelse, hvor opholdstilladelse meddeles af Flygtningenævnet eller Integrationsministeriet. I sådanne sager må Udlændingesservices afgørelse om visitering afvente Flygtningenævnet henholdsvis Integrationsministeriets afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse.

Når det med ændringen af § 4, stk. 2, 1. pkt., fremover er visiteringstidspunktet, der er bestemmende for, hvornår kommunalbestyrelsen overtager ansvaret for en flygtning m.v., vil kommunalbestyrelsen således også i de ovennævnte sager få mindst 1 måned til at tilrettelægge modtagelsen af den enkelte flygtning.

Det er som hidtil hensigten, at kommunerne, såfremt den faktuelle bopælsadresse for den pågældende flygtning endnu ikke er fastlagt, skal CPR-registrere den pågældende flygtning på en særlig vejkode, dvs. en fiktiv bopælsadresse, så snart de får meddelelse om visiteringsafgørelsen. Herved sikres, at kommunerne har mulighed for straks at påbegynde forberedelserne for modtagelsen af de pågældende flygtninge m.v. Der henvises herved til kapitel 7 om registrering i CPR i bekendtgørelse nr. 50 af 18. januar 2008 om boligplacering af flygtninge, hvorefter registrering kan foretages på en særlig vejkode i den pågældende kommune, hvis flygtningen endnu ikke har taget bopæl eller ophold i kommunen. Så snart en flygtning, der er registreret på den særlige vejkode, har taget bopæl eller ophold i kommunen, ændrer kommunalbestyrelsen registreringen i CPR til den faktuelle adresse, jf. § 17, stk. 2, i ovennævnte bekendtgørelse.

1.5. Mere målrettet fraværsregistrering på danskuddannelserne

Danskuddannelseslovens § 5, stk. 4

Stk. 4. Kursisterne skal aktivt følge det planlagte uddannelsesforløb. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om fravær, herunder om registrering af fravær for udlændinge, der modtager ydelser efter integrationsloven, lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og om udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde.

Med ændringen af bestemmelsen er integrationsministerens adgang til at fastsætte regler om fravær m.v. præciseret.

Det vil i danskuddannelsesbekendtgørelsen blive fastsat regler, hvorefter den enkelte udbyder af danskuddannelse alene har pligt til at foretage fraværsregistrering for udlændinge, hvor udlændingens udeblivelse fra et tilbud om danskuddannelse kan sanktioneres efter de gældende sanktionsregler i integrations- og beskæftigelseslovgivningen. Reglerne om registrering af fravær fra danskuddannelsesstilbuddet forenkles således, da registrering af fravær målrettes de udlændinge, hvor fravær kan have konsekvenser for deres adgang til at modtage introduktionsydelse, starthjælp, kontanthjælp eller arbejdsløshedsdagpenge m.v., mens den løbende fraværsregistrering for andre udlændinge, der modtager danskuddannelse, afskaffes. Der skal således ikke længere foretages fraværsregistrering af udlændinge, der f.eks. opholder sig her i landet som led i beskæftigelse eller som led i uddannelse.

Det er fastholdt i bestemmelsen, at alle kursister aktivt skal følge det planlagte uddannelsesforløb. Det er således fortsat generelt en betingelse, at udlændingen aktivt skal følge den tilbudte danskuddannelse, og en udlændings manglende aktive deltagelse i danskuddannelsen skal fortsat kunne medføre udelukkelse fra deltagelse i uddannelsesstilbuddet i en periode.

Den hidtil gældende adgang til at fastsætte nærmere regler om udelukkelse fra danskuddannelse på grund af fravær eller af andre grunde er videreført. Adgangen til at fastsætte nærmere regler om udelukkelse fra danskuddannelse på grund af fravær suppleres dog af en adgang for integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om udelukkelse af en kursist på grund af manglende aktiv deltagelse. Bemyndigelsen udmøntes således, at den enkelte udbyder gives mulighed for – i tilfælde, hvor en udlænding konsekvent udebliver fra undervisningen eller ved fremmøde er helt fraværende – at indberette kursistens manglende aktive deltagelse til kommunalbestyrelse, der kan træffe afgørelse om udelukkelse fra uddannelsen i en periode. For at sikre, at kommunalbestyrelsen har det fornødne grundlag til at kunne træffe afgørelse om udelukkelse, kan det være hensigtsmæssigt, at udbyder i en periode registrerer den pågældende kursists fremmøde og fravær.

Ændringerne af danskuddannelsesbekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2010.

1.6. Afskaffelse af gebyr for danskuddannelse

Danskuddannelseslovens § 14, stk. 1

§ 14. Uddannelsen er vederlagsfri for udlændinge omfattet af denne lov.

§ 2, nr. 4, i lov nr. 273 af 31. maj 2010 om ændring af integrationsloven og forskellige andre love

"4. [Danskuddannelseslovens] § 14, stk. 2, ophæves. /.../"

Som led i regeringens afbureaukratiseringsplan er adgangen til at opkræve gebyr for deltagelse i danskuddannelse, hvis kursisten er selvforsørgende og ikke er omfattet af integrationsloven, afskaffet fra den 1. juli 2010, således at ændringen finder anvendelse på kursister, der påbegynder undervisningen på et modul den 1. juli 2010 eller senere.

Baggrunden for ændringen er, at det har vist sig ressourcekrævende for kommunerne og sprogcentre at administrere de forskellige gebyrtakster. Endvidere har kursisterne ofte måttet vente på undervisning efter hvert modulsift, fordi undervisningen først kan begyndes, når kursisten har betalt sit gebyr, og denne betaling er registreret i kommunen.

På denne baggrund er bemyndigelsen til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration til at fastsætte regler om gebyr således afskaffet.

2. Lov nr. 571 (ændringer pr. 1. august 2010)

2.1. Indledning

Lov nr. 571 af 31. maj 2010 om ændring af integrationsloven og forskellige andre love (Udvidelse af personkredsen, styrket indsats over for ægtefælleforsørgede m.v.) træder i kraft den 1. august 2010.

Lovændringen skal bl.a. ses på baggrund af aftalen af 15. marts 2010 mellem regeringen og Dansk Folkeparti om serviceeftersyn af udlændingeloven og integrationsloven, som vedrører integrationsområdet.

I det følgende gives en overordnet beskrivelse af de vigtigste af de ændringer, der vedrører integrationsloven.

2.2. Integrationslovens personkreds udvides til at omfatte alle nyankomne udlændinge

I dag gælder integrationsloven for flygtninge m.v. og udlændinge, der opnår familiesammenføring efter udlændingelovens almindelige regler herom, jf. integrationslovens § 2.

Da integrationsloven blev vedtaget i 1998 var flygtninge m.v. og familiesammenførte de største grupper blandt nyankomne udlændinge. I dag er indvandringsmønsteret et andet: Arbejdskraftindvandrere og deres medfølgende familiemedlemmer samt udlændinge, der erhverver opholdsret i medfør af EU-reglerne, udgør en stadig større del af indvandringen, mens antallet af flygtninge og familiesammenførte udlændinge har været vigende.

Integrationskredsens personkreds bliver derfor tilpasset det nuværende indvandringsmønster: Fra den 1. august 2010 bliver alle nyankomne udlændinge med opholdstilladelse eller opholds- eller registreringsbevis efter udlændingeloven – herunder arbejdskraftindvandrere og deres medfølgende familiemedlemmer samt udlændinge, som har erhvervet opholdsret i medfør af EU-reglerne – omfattet af integrationsloven.

Samtidig tilpasses lovens terminologi, således at der fremover opereres med tre kategorier af udlændinge, nemlig flygtninge, familiesammenførte udlændinge og – som betegnelse for den gruppe af udlændinge, lovens personkreds udvides med – indvandrere.

Integrationslovens § 2

§ 2. Omfattet af denne lov er flygtninge, jf. stk. 2, familiesammenførte udlændinge, jf. stk. 3, og indvandrere, jf. stk. 4.

Stk. 2. Ved en flygtning forstås i denne lov

- 1) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8,
- 2) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b,
- 3) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2 eller 3, eller
- 4) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 e.

Stk. 3. Ved en familiesammenført udlænding forstås i denne lov

- 1) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 eller
- 2) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, som følge af en familiemæssig tilknytning til en herboende person, som ikke er omfattet af stk. 4.

Stk. 4. Ved en indvandrer forstås i denne lov

- 1) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a,
- 2) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på skoleophold, praktikophold, au pair-ophold eller studier,
- 3) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 4,
- 4) en udlænding med opholdstilladelse efter § 9 d,
- 5) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 f,
- 6) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, på grund af en familiemæssig tilknytning til en udlænding omfattet af nr. 1-5 eller
- 7) en udlænding med registreringsbevis eller opholdskort efter udlændingelovens § 6.

Stk. 5. Lovens kapitel 3, 4, 5, 6 og 7 finder ikke anvendelse for indvandrere.

Stk. 6. Udlændingesservice træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven.

2.3. To parallelle spor: integrationsprogram og introduktionsforløb

Det kommunale integrationstilbud skal fremover følge to spor: Et *integrationsprogram*, der rettes mod flygtninge og familiesammenførte og i hovedtræk viderefører det nugældende introduktionsprogram, og et – mindre intensivt – *introduktionsforløb*, der rettes mod den typisk mere ressourcestærke gruppe af indvandrere (arbejdskraftindvandrere, EU-borgere m.v.).

Både integrationsprogrammet og introduktionsforløbet består af tre elementer:

- Danskuddannelse efter danskuddannelsesloven
- Kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie, jf. afsnit 2.3
- Beskæftigelsesrettede aktiviteter i den udstrækning dette er relevant (se i den forbindelse afsnit 2.6 om beskæftigelsesrettede tilbud til ægtefælleforsørgede m.v.)

Flygtninge og familiesammenførte udlændinge skal – som hidtil – underskrive en integrationskontrakt med kommunalbestyrelsen, som kommunalbestyrelsen løbende skal følge op på, mens indvandrere ikke skal underskrive nogen kontrakt.

For udlændinge omfattet af et integrationsprogram vil kommunen kunne kræve refusion i form af grundtilskud, driftstilskud og resultattilskud. Ved tilbud om introduktionsforløb ydes der ikke grundtilskud og resultattilskud, da der er tale om en gruppe udlændinge, som typisk er mere ressourcestærke og normalt allerede ved ankomsten til kommunen har en kontakt med det danske samfund, f.eks. i form af kontakt med arbejdsplads og kolleger.

De nye regler får virkning for de nyankomne udlændinge, som kommunalbestyrelsen overtager ansvaret for den 1. august 2010 eller senere. For andre udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Integrationslovens § 16, stk. 1

§16. Flygtninge og familiesammenførte udlændinge skal, hvis de på tidspunktet for kommunalbestyrelsens overtagelse af ansvaret er fyldt 18 år, have tilbudt et integrationsprogram, som tilrettelægges af den ansvarlige kommunalbestyrelse /.../

§ 24 c. Indvandrere skal, hvis de på tidspunktet for kommunalbestyrelsens overtagelse af ansvaret er fyldt 18 år, have tilbudt et introduktionsforløb, som tilrettelægges af den ansvarlige kommunalbestyrelse.

2.4. Nyt kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie

Der indføres et 40 timers kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie. Kurset bliver en del af både integrationsprogrammet og introduktionsforløbet, jf. afsnit 2.2 ovenfor, og skal afløse den særligt tilrettelagte undervisning i kultur- og samfundsforhold i Danmark, som i dag tilbydes i medfør af § 6 i bekendtgørelse nr. 68 af 6. februar 2008 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (uddannelsesbekendtgørelsen).

Kurset skal bl.a. indeholde en gennemgang af følgende obligatoriske emner:

- Integrationslovgivningen og reglerne om opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse
- Hverdagsliv, omgangsformer og skik og brug
- Velfærdssamfundets grundprincipper
- Arbejdsmarkedet og den danske arbejdspladskultur
- Det danske uddannelsessystem
- Det danske demokrati og grundlæggende danske værdier
- Danmark og omverdenen
- Danmarks geografi
- Danmarks historie
- Dansk kunst og kultur

Undervisningen skal påbegyndes senest fire uger efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen. Udlændinge, der får tilbudt et integrationsprogram, skal gennemføre kurset inden for et år efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret. For udlændinge, der får tilbudt et introduktionsforløb og dermed er genstand for en mindre intensiv integrationsindsats, skal det være muligt at henlægge kurset til et senere tidspunkt i introduktionsperioden.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for kurset, men kan – som med danskuddannelse efter danskuddannelsesloven – helt eller delvis overlade tilrettelæggelsen og afholdelsen til en

anden kommunalbestyrelse, organisation eller forening, herunder Dansk Flygtningehjælp, en uddannelsesinstitution eller en privat virksomhed, jf. integrationslovens § 5

Ministeriet vil udstede en bekendtgørelse om kursets omfang, indhold og tilrettelæggelse.

En række kommunalbestyrelser har i dag igangværende driftsaftaler med udbydere af danskuddannelse. En del aftaler vil udløbe senere end de nye reglers ikrafttræden den 1. august 2010. Med de nye reglers ikrafttræden vil den pågældende udbyder ikke længere skulle udbyde den særligt tilrettelagte undervisning i kultur- og samfundsforhold i Danmark samtidig med, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at drage omsorg for, at nyankomne udlændinge kan påbegynde et kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie.

Det vil være op til kommunalbestyrelsen i det enkelte tilfælde at vurdere, om der i den anledning – såfremt kommunalbestyrelsen (fortsat) ønsker at overlade opgaven til en anden aktør – vil være behov for et nyt udbud eller eventuelt en genforhandling af den eksisterende aftale.

Det vurderes, at der i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen (fortsat) ønsker at overlade opgaven til en anden aktør, og den igangværende aftale med danskuddannelsesudbyderen er rummelig nok til at danne rammen også om det nye tilbud, efter omstændighederne ikke vil være betænkeligheder ved at lade danskuddannelsesudbyderen forestå også denne opgave indtil den igangværende kontrakts udløbsdato.

Integrationslovens § 22

§ 22. Kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for, at udlændingen, senest 4 måneder efter at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for den pågældende, kan påbegynde et kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge kurset, således at det med hensyn til tid, sted og indhold tilpasses udlændingens beskæftigelse og behov m.v. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis undlade at tilbyde en udlænding deltagelse i kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie, når ganske særlige grunde taler derfor.

Stk. 3. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om kursets omfang, indhold og tilrettelæggelse.

2.5. Medborgerskabsprøve

Der indføres en medborgerskabsprøve, som viser udlændingens integrationsgrad målt på vedkommendes fortrolighed med danske samfundsforhold – herunder spørgsmål om hverdagsliv i Danmark – og dansk kultur og historie.

Medborgerskabsprøven får betydning for adgangen til at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, idet en udlænding, der ønsker at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse i medfør af det nye pointsystem, kan opnå point ved at bestå medborgerskabsprøven.

Der vil blive udarbejdet et selvstændigt læremateriale til prøven, således at udlændingen kan forberede sig. Prøven vil blive stillet med udgangspunkt i dette læremateriale.

Spørgsmålene skal vedrøre forhold, som afspejler, at den pågældende udlænding har opnået kendskab til grundlæggende danske samfundsforhold m.v., og dermed afspejle, at den pågældende er og gennem en årrække har været aktivt deltagende medborger i hverdagslivet, herunder foreningslivet og uddannelses- og/eller arbejdslivet. Medborgerskabsprøven vil omfatte spørgsmål om hverdagsliv og medborgerskab i Danmark, herunder f.eks. spørgsmål om dagligdagens private og offentlige tilbud (foreninger, folkebiblioteker m.v.) og spørgsmål om forhold af betydning for den enkeltes aktive deltagelse i arbejds- og fritidslivet.

Medborgerskabsprøven vil herudover indeholde spørgsmål om det danske velfærdssamfund, om arbejdsmarkedet og den danske arbejdspladskultur, om det danske uddannelsessystem, om det danske demokrati og grundlæggende danske værdier, om Danmark og omverdenen, om Danmarks geografi, og om dansk historie, kunst og kultur.

Prøven skal afholdes to gange årligt. Første medborgerskabsprøve forventes at kunne afholdes medio 2011.

Ministeriet vil udstede en bekendtgørelse om etablering og afholdelse af medborgerskabsprøven, herunder regler om udpegning af prøveafholdere, om betingelser for deltagelse i prøven, om opkrævning af gebyr for deltagelse i prøven og om prøvens gennemførelse.

Integrationslovens § 41 b

§ 41 b. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration etablerer en medborgerskabsprøve.

Stk. 2. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om etablering og afholdelse af medborgerskabsprøven, herunder regler om udpegning af prøveafholdere, om betingelser for deltagelse i prøven, om opkrævning af gebyr for deltagelse i prøven og om prøvens gennemførelse.

2.6. Synliggørelse af sammenhængen mellem den enkeltes integrationsindsats og udsigt til tidsbegrænset opholdstilladelse

For at tilskynde udlændinge til at integrere sig i det danske samfund og for at fremhæve sammenhængen mellem opnåelse af tidsbegrænset opholdstilladelse og en vellykket integration foreslås det, at det ved integrationskontraktens indgåelse skal sikres, at udlændingen er opmærksom på hovedbetingelserne for at opnå tidsbegrænset opholdstilladelse, og at der efter behov skal følges op herpå.

Bestemmelse administreres således, at udlændingen ved indgåelse af integrationskontrakten og herefter efter behov i forbindelse med opfølgningssamtalerne orienteres om hovedbetingelserne for at opnå tidsbegrænset opholdstilladelse med hovedvægt på de integrationsrelevante kriterier.

Integrationslovens § 20, stk. 7

Stk. 7. Det skal ved kontraktens indgåelse sikres, at udlændingen er opmærksom på hovedbetingelserne for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, og der skal efter behov følges op herpå.

2.7. Aktiveringstilbud til selvforsørgede

Den nuværende ret for kommunalbestyrelsen til at give nyankomne udlændinge, der ikke modtager introduktionsydelse, et aktivt tilbud i henhold til reglerne i integrationsloven erstattes fremover af en pligt hertil. En nyankommen udlænding, der ikke modtager offentlig forsørgelse, vil således efter de nye regler som udgangspunkt have en ret til at få et tilbud om aktivering, hvis udlændingen ønsker dette. Et sådant tilbud skal dog have til formål at bringe den pågældende i beskæftigelse. Kommunalbestyrelsen kan derfor undlade at give tilbud, hvis et tilbud – efter kommunalbestyrelsens vurdering – ikke vil forbedre udlændingens beskæftigelsesmuligheder.

Hvis en udlænding, der er omfattet af integrationsloven, vælger at tage imod et beskæftigelsesrettet tilbud, vil tilbuddet indgå i udlændingens integrationsprogram (flygtninge og familiesammenførte) henholdsvis introduktionsforløb (indvandrere).

Kommunernes adgang til efter lov om en aktiv beskæftigelsespolitik at give personer, der ikke er i beskæftigelse, og som ikke modtager dagpenge, starthjælp eller kontanthjælp, erstattes på tilsvarende vis af en pligt for kommunerne til fremover at give denne gruppe af personer et aktivt tilbud.

Det forhold, at kommunalbestyrelsens pligt til at give et tilbud efter den foreslåede § 23, stk. 5, først indtræder, når udlændingen anmoder om et tilbud, er ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen iværksætter en mere aktiv indsats for at støtte familiesammenførte udlændinge gennem tilbud om deltagelse i beskæftigelsesrettede aktiviteter. Det samme gælder kommunalbestyrelsens pligt til at give tilbud efter beskæftigelseslovgivningen.

Integrationslovens § 23, stk. 5

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal give en flygtning eller familiesammenført udlænding, der ikke er i beskæftigelse, og som ikke modtager introduktionsydelse eller starthjælp eller kontanthjælp, tilbud efter §§ 23 a-23 c, hvis den pågældende anmoder herom, medmindre tilbuddet ikke kan antages at ville forbedre den pågældendes beskæftigelsesmuligheder.

Integrationslovens § 24 f

§ 24 f. § 23, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, der får tilbudt et introduktionsforløb.

2.8. Værtsordning

Den enkelte kommunalbestyrelse, der har ansvaret for integrationsindsatsen i kommunen, kan have en interesse i at støtte privatpersoner, som ønsker at yde en indsats for at modtage nyankomne udlændinge i kommunen, herunder i tilfælde, hvor de pågældende borgere påføres enkeltudgifter til f.eks. privatmiddage, mindre udflugter m.v.

For at sikre, at der foreligger en klar hjemmel til at støtte etablering af sådanne aktiviteter, får kommunalbestyrelsen udtrykkelig adgang til – med henblik på at styrke nyankomne udlændinges personlige netværk i lokalsamfundet og herigennem deres integration i det danske samfund – at etablere værtsordninger, hvorefter privatpersoner bosat i kommunen kan fungere som værter for nyankomne udlændinge og modtage støtte til dækning af enkeltudgifter til privatmiddage, mindre udflugter o.l., som knytter sig til deres værtsfunktion.

Den enkelte kommunalbestyrelse får samtidig adgang til at fastsætte nærmere retningslinjer for, under hvilke omstændigheder støtten skal kunne udbetales. Derved vil kommunen f.eks. kunne fastsætte maksimumsgrænser for støttebeløbenes størrelse eller afgrænse nærmere, hvilke typer arrangementer man er villig til at støtte.

Ordningen forudsættes dog under alle omstændigheder administreret således, at der ikke åbnes mulighed for misbrug. Det skal sikres, at de afholdte udgifter faktisk kan henføres til aktiviteter af den beskrevne art – dvs. at aktiviteterne faktisk har fundet sted, og at udgifterne har været afholdt som led heri. Det bør også sikres, at der ikke bevilges støtte til aktiviteter, hvor der består et misforhold mellem udgifterne og det integrationsmæssige udbytte eller i det hele taget udvises åbenbar mangel på mådehold på udgiftssiden. Der vil således normalt ikke kunne ydes støtte til dyre koncert- og teaterbilletter, befordring i taxi, middage på restauranter osv.

Integrationslovens § 5 a

§ 5 a. Kommunalbestyrelsen kan med henblik på at styrke nyankomne udlændinges personlige netværk i lokalsamfundet og herigennem deres integration i det danske samfund etablere værtsordninger, hvorefter privatpersoner bosat i kommunen kan fungere som værter for nyankomne udlændinge og modtage støtte til dækning af enkeltudgifter til privatmiddage, mindre udflugter og lign., som knytter sig til deres værtsfunktion.
Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for, under hvilke omstændigheder der kan udbetales støtte efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal i så fald offentliggøre retningslinjerne.

2.9. Vejlederfunktion

Med henblik på at styrke integrationen og trivselen af udenlandske arbejdstagere får kommunerne fremover mulighed for at yde tilskud til virksomheder til en vejlederfunktion for udenlandske arbejdstagere.

Ved en vejlederfunktion forstås, at en medarbejder i virksomheden eller en ekstern konsulent varetager en særlig opgave med at give udlændingen indblik i muligheder og vilkår på arbejdsmarkedet i Danmark. Indsatsen skal ligge ud over, hvad arbejdsgiveren sædvanligvis forventes at varetage.

Vejlederfunktionen kan bruges til opgaver, der har henblik på at fremme, at udlændingen får kendskab til arbejdspladskulturen på den konkrete virksomhed, men også til opgaver, der skal fremme, at udlændingen bibringes en generel indsigt i muligheder og vilkår på arbejds-

pladser i Danmark, herunder viden om arbejdsmarkedets organisering og generel viden om arbejdspladskultur i Danmark.

Vejlederen ikke behøver være en medarbejder på en virksomhed. Funktionen kan også varetages af eksterne konsulenter, som virksomheden indgår aftale med.

Integrationslovens § 24 g

§ 24 g. Kommunalbestyrelsen kan yde støtte til en virksomhed, der etablerer en vejlederfunktion for en udlænding, der er omfattet af § 2, stk. 4, nr. 1 og 7. Ved en vejlederfunktion forstås, at en medarbejder i virksomheden eller en ekstern konsulent varetager en særlig opgave med at give udlændingen indblik i muligheder og vilkår på arbejdsmarkedet i Danmark. Indsatsen skal ligge ud over, hvad arbejdsgiveren sædvanligvis forventes at varetage.

Stk. 2. Støtte bevilges til dækning af lønomkostninger ved frikøb af den medarbejder, der varetager vejlederfunktionen, eller honorar til ekstern konsulent.

Stk. 3. Ud fra en konkret vurdering af behov og forudsætninger hos den udlænding, der har brug for en vejleder, fastsætter kommunalbestyrelsen i samarbejde med virksomheden et timetal for vejlederfunktionen.

Stk. 4. Med henblik på at forbedre en medarbejders mulighed for at varetage vejlederfunktionen kan der bevilges tilskud til køb af uddannelse til medarbejderen.

Stk. 5. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om støtte til en vejlederfunktion, herunder om tilskud til køb af uddannelse til vejlederen.

Med venlig hilsen

Frederik Gammeltoft